

فرشاد گل سفیدی در گفت وگو با «جام جم»:

«هفت بهار نارنج» فیلم شریفی است

می خواستم تجربه‌ام را در «هفت بهارنارنج» محک بزنم

نسرین بختیاری
گروه فرهنگ

فرشاد گل سفیدی با سابقه ۲۲ ساله در زمینه فیلمبرداری تا به حال مدیر فیلمبرداری و فیلمبردار فرهنگ و هنر ۲۱ فیلم سینمایی و ۱۸ کار تلویزیونی بوده و امسال در اولین تجربه فیلمسازی خود هفت بهارنارنج را در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر دارد. گل سفیدی این فیلم را به دلیل علاقه به زیبایی‌شناسی‌های تصویری، فیلمنامه و همچنین محک زدن تجربیات خود در تعامل با کارگردانان شناخته‌شده، ساخته‌است. هفت بهار نارنج، روایتگر عشقی اساطیری و نایاب بین شمس و طلعت است. یکی از نکاتی که می‌تواند مخاطب را به دیدن این فیلم ترغیب کند، حضور و همکاری علی نصیریان با این فیلم است. اولین حضور گل سفیدی در مقام کارگردان در جشنواره فجر بهانه‌ای برای گفت‌وگو با او می‌شود که‌هاز نظر می‌گذرانید:

❏ چه دغدغه‌هایی موجب شد پس از سال‌ها تجربه مدیریت فیلمبرداری، به ساخت «هفت بهارنارنج» تمایل داشته باشید و چه ویژگی‌هایی برای شما داشت که سراغ چنین مضمونی رفتید؟

احساس کردم این قصه از نظر زیبایی‌شناسی و تصویرپروژه ویژه‌ای برای من است و آن زمان بیشتر به این فکر می‌کردم که می‌توانم کار ویژه‌ای در تصاویر با توجه به ساختار آن انجام دهم و دنبال لوکیشن می‌گشتم. بالاخره لوکیشن مورد نظر من را بعد از یک سال پیدا کردم و کارمان شروع شد. فیلمنامه این کشتش را برای من داشت که کارگردانی آن را به عهده بگیرم و احساس کردم کمی این فیلمنامه با فیلمنامه‌های دیگر از لحاظ فضا متفاوت است. با توجه به این‌که سرمایه‌گذار، مجری طرح، فیلمبردار و طراح صحنه هفت بهارنارنج نیز بودم، احساس کردم از لحاظ شکل اجرایی، به شیوه‌ای که دوست دارم انجام دهم، آن را به سرانجام برسانم. به طور کلی سعی کردم فیلم با آبرو و با شخصیتی باشد و احساس می‌کنم هفت بهارنارنج فیلم شریفی است.

❏ لوکیشن هفت بهارنارنج کجا بود و چه مدت زمانی صرف فیلمبرداری کردید؟

لوکیشن ما خارج از تهران و در شمال ایران بود و آماده‌سازی آن حدود دو ماه طول کشید. علاوه بر این، یک‌سال پیش تولید و یک‌سال و نیم، پس‌تولید داشتیم. من خیلی با وسواس کار را پیش بردم و مونتاژها، صداگذاری‌های متعدد و موسیقی پشت هم داشتیم و ساخت موسیقی فیلم هم هفت ماه طول کشید که

مجموع فرآیند ساخت موسیقی در کشور آلمان انجام شد.

❏ چه چالش‌ها و سختی‌هایی برای ساخت این فیلم داشتید؟

مهم‌ترین چالش ما بودجه بود. متأسفانه در شروع فیلم متوجه شدیم سرمایه‌گذار و تهیه‌کننده واقعی فیلم را نداریم و خودم با فروش خانه و ماشینم هزینه فیلم را تأمین و ساخت آن را به سرانجام رساندم.

❏ چطور علی نصیریان برای بازی در هفت بهارنارنج مجاب شد؟

فکر می‌کنم آقای نصیریان تاحدود زیادی بافیلمنامه همذات‌پنداری کردند و آن را دوست داشتند و به دلیل این‌که در دوران کرونا بودیم، حدود یک‌سال معطل فیلمنامه شدیم. به هر حال روزهای سختی بر ما گذشت و حدود سه سال پیش این فیلم را راه انداختیم.

❏ چقدر به سیمرغ و جایزه فکر می‌کنید و اگر جایزه بگیرید، فکر می‌کنید مسیر را برای فیلمسازی شما آسان می‌کند یا سخت‌تر یا این‌که کلانفلس فیلم ساختن برای شما مهم است؟

من اصلا به فیلمسازی در آینده و این‌که بخواهم کارگردان باشم، فکر نمی‌کنم. من بیشتر به این‌که کار خوبی انجام داده باشم، فکر می‌کنم. به این دلیل این کار را ساختم که تجربه ۲۲ سال فیلمبرداری خودم را به چالش بکشم و دنبال پاسخ به این پرسش بودم که در طول این ۲۲ سال کار کارگردانان شناخته‌شده با توجه به کارنامه کاری آنها و خودم، چه چیز یادگرفتم و ترجیح دادم این کار را انجام دهم. بنابراین هفت بهارنارنج یک کار تجربی است و اصلا به سیمرغ و کار بعدی فکر نمی‌کنم. آقای نصیریان بازی بسیار

متفاوتی در این فیلم داشته‌است و امیدوارم بازی ایشان دیده شود و سیمرغ را بگیرد.

❏ با توجه به این‌که فیلم‌های جشنواره در اولویت اکران هستند، چقدر فکر می‌کنید فیلم خودتان گیشه یا برای مخاطب جذابیت داشته باشد؟

مطمئنم این فیلم برای مخاطب جذاب است اما این‌که چقدر گیشه دارد را مخاطب تعیین می‌کند و واقعا با توجه به شرایط، به این مسائل فکر نمی‌کنم. در حال حاضر هزینه سینما رفتن برای یک خانواده حداقل ۳۰۰ هزار تومان است؛ بنابراین، به نظرم مخاطب امروز با سال‌های گذشته خیلی متفاوت و با شعور است و نمی‌شود سر مخاطب کلاه گذاشت، چون وقتی وارد سالن می‌شود به اندازه‌ای هوشمند است که می‌داند با چه فیلمی روبه‌روست. پس اگر فیلمی می‌فروشد به نظرم بستگی به ویرتیش ندارد، بلکه قطعا فیلمنامه در این فرآیند نقشی اساسی دارد و حتما شایسته فروش است و اگر هم نمی‌فروشد شرایط برایش مشخص است.

❏ سال‌های زیادی است که جشنواره فیلم فجر برگزار می‌شود و فکر می‌کنید چه تأثیری در سینمای ایران داشته و حضور فیلمسازان بزرگ و اول چه تأثیری توانسته در جشنواره بگذارد؟

این فیلم اول من است و اصلا به ساخت فیلم‌های بعدی فکر نمی‌کنم، چون من عاشق فیلمبرداری و حرفه خودم هستم و به قدری برایم انواع دوربین و نورها جذاب است که به کارگردانی فکر نمی‌کنم. همان طور که گفتیم هفت بهارنارنج یک کار تجربی است و دوست داشتم تجربه‌ام را در ساخت فیلم محک بزنم. درباره جشنواره هم می‌توانم بگویم همیشه حضور در جشنواره فیلم فجر برای همه فیلمسازان و اهالی هنر و سوسه برانگیز است و همه آدم‌ها دلشان می‌خواهد فیلم‌شان در جشنواره حضور داشته‌باشد. به جز این، شرایط اجتماعی و جامعه هم در این زمینه تأثیرگذار است. امیدوارم هفت بهارنارنج به حق واقعی خود در جشنواره، اکران برخط و مردمی به دور از هرگونه حاشیه و قضاوت نادرستی، برسد. این فیلم نه به این دلیل که من آن را ساختم‌ام بلکه به دلیل وجود بازیگران، قصه و عوامل خوب، فیلم شریفی است.

نگاهی به کارنامه بازیگری علی نصیریان به بهانه بازی در «هفت بهار نارنج»

یکی از آن ۵ نفر

آرش شفاعی
گروه فرهنگ و هنر

نمایش «بلبل سرگشته» دریافت کرد. در سال ۱۳۳۶ اداره هنرهای نمایشی و سپس تلویزیون در ایران تأسیس شد و نصیریان به استخدام این اداره درآمد و گروه «تئاتر مردم» را با عزت ا... انتظامی، جعفر والی، رکن‌الدین خسروی و عباس جوانمرد تشکیل داد و به اجرای نمایشنامه‌هایی برای تلویزیون پرداخت. افتتاح تماشاخانه سنگلج در سال ۱۳۴۴ نقطه عطف دیگری در کار بازیگری او بود. او در همین دوران وارد سینما شد. خودش درباره داستان انتخابش به عنوان بازیگر فیلم «گاوه» نخستین نقش آفرینی سینمایی‌اش گفته است: «سال ۱۳۴۷ یکی از شب‌ها که سر نمایش «آی باکله آی بی‌کلاه» بودیم دیدم یک جوان خوشگل و خوش‌تیپ به پشت صحنه آمد که داریوش مهرجویی بود. تا آن شب او را ندیده بودم، فقط شنیده بودیم که «الماس ۲۳» ساخته‌است و به ما گفتند می‌خواهد فیلمی به نام گاوباز که ما خیلی خوشحال شدیم و در این فیلم نقش مش‌اسلام را به من دادند. نگاه داریوش مهرجویی در فیلمسازی بسیار متفاوت و او اولین معلم من بود که به من یاد داد مقابل دوربین باید چگونه کار کنم.» این اتفاق راه او را برای بازیگری باز کرد و در چند فیلم مهم سال‌های دهه ۵۰ مانند آقای هالو، دایره‌مینا، ستارخان و بستچی بازی کرد. او همچنین در تلویزیون و شبکه نمایش خانگی نقش‌های زیاد و به یادماندنی بازی کرده است مانند بازی در نقش قاضی شارع در سریال «سربداران» با آن لحن پرطمطراق و خاص، نقش ابوالفتح صحاف در سریال «هزارستان»، نقش حاج یونس در سریال «میوه ممنوعه» و نقش بزرگ‌آقا در سریال «شهرزاد».

❏ نامرئی در چشم داوران

وقتی علی نصیریان روی سن مراسم اختتامیه جشنواره سی‌وهفتم رفت تا سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد نقش مکمل را برای بازی در فیلم «مسخره‌باز» دریافت کند، به اشاره و کنایه، گلابی‌ای از این مسأله کرد که تا آن زمان داوران جشنواره فیلم فجر در دوره‌های مختلف بازی او

را در فیلم‌های مختلف ندیده‌اند. سابقه حضور نصیریان در جشنواره فجر، به نخستین دوره جشنواره برمی‌گردد که او با فیلم‌های «مدرسه‌ای که می‌رفتم» به کارگردانی داریوش مهرجویی و «آفتاب‌نشین‌ها» به کارگردانی مهدی صباغ‌زاده در این جشنواره حضور داشت. در دوره دوم این جشنواره، او با فیلمی به کارگردانی ونوس‌نگی حبیب‌کاوش به نام «فصل خون»، به همراه «جایزه» به کارگردانی علیرضا داوودنژاد حضور داشت. در دوره سوم جشنواره فیلم فجر، او با یکی از خاطره‌انگیزترین فیلم‌هایی حضور داشت که در آن بازی کرده است؛ «کمال‌الملک» به کارگردانی علی حاتمی که در این فیلم نقش مظفرالدین‌شاه را به زیبایی بازی کرد. بازی نصیریان در جشنواره چهارم که سال ۱۳۶۴ برگزار شد، با فیلم دیگری به نام «کفش‌های میرزا نوروز» به کارگردانی محمد متوسلانی در ذهن مخاطبان مانده است، فیلمی شوخ‌وشنگ با استفاده از قصه‌های ایرانی که به سبب پخش چندین باره از تلویزیون، در ذهن مخاطبان دهه شصتی ماندگار شده است. یکی از بازی‌های سخت و البته خوب نصیریان در فیلمی از مسعود جعفری جوزانی به نام «جاده‌های سرد» رقم خورد که این فیلم هم در همان جشنواره چهارم پخش شد و به سبب فضای زمستانی و داستان پرکشش خود، علاوه بر استقبال مخاطبان توانست جایزه ویژه هیأت داوران جشنواره را به عنوان بهترین فیلم از آن خود کند. نصیریان در دوره پنجم جشنواره، با فیلم «نزد ونوس‌نشد» به کارگردانی کاظم معصومی حضور داشت ولی این تنها فیلم او در این جشنواره نبود. او در نقش مستر فرحان، جزو تیم تولید «ناخدا خورشید» بود که البته بازی او در این فیلم به اندازه داریوش ارجمند که سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد نقش اول را دریافت کرد و فتحعلی اویسی، نامزد سیمرغ بلورین بازیگر نقش مکمل به چشم داوران نیامد. البته او در این جشنواره نامزد سیمرغ بلورین نقش اول مرد شد اما برای فیلم «شیرستگی» بازم فیلمی از مسعود جعفری جوزانی، «روز باشکوه» به کارگردانی کیانوش عیاری و «سال‌های خاکستری» ساخته مهدی صباغ‌زاده در

دوره هفتم و «پول خارجی» ساخته رخشان بنی‌اعتماد در دوره هشتم جشنواره به همراهی «عشق من شهر من» به کارگردانی علی قوی‌تن در دهمین دوره جشنواره در سال ۱۳۷۰ دیگر حضورهای نصیریان در جشنواره فیلم فجر بود.

❏ دایی غفور به یادماندنی

یکی از نقاط عطف کارنامه بازیگری نصیریان در سال ۱۳۷۴ و در چهاردهمین جشنواره فیلم فجر اتفاق افتاد، زمانی که او در دو فیلم ابراهیم حاتمی‌کیا بازی کرده بود. بازی در نقش دایی غفور فیلم «بیوی پیراهن یوسف» به خصوص سکانس معروف فریادزدن در گورستان و بر سر گور خالی پسرش، در یاد بسیاری از مخاطبان سینمای ایران ماند اما همچنان داوران را برای اهدای سیمرغ بلورین مجاب نکرد. او در همان سال یکی از نقش‌های فرعی فیلم «برج‌مینو» از همین کارگردان را هم بازی کرد. یکی از ماندگارترین بازی‌های دوران بازیگری نصیریان، نقش ابوالفتح در سریال هزارستان بود. از این سریال فیلمی هم ساخته شد که با نام «کمیته مجازات» در جشنواره هفدهم فجر به نمایش درآمد. دوره بیست‌ویکم جشنواره فیلم فجر شاهد حضور نصیریان در فیلم «دیوانه‌ای از قفس پربد» به کارگردانی احمدرضا معتمدی بود؛ فیلمی که هردو بازیگر نقش‌های اصلی آن یعنی پرویز پرستویی و نیکی کریمی، نامزد دریافت سیمرغ شدند که نیکی کریمی، آن جایزه را برد. حضورهای دیگر او در جشنواره در دوره بیست‌ودوم با فیلم «شاه خاموش» به کارگردانی همایون شهنواز و دوره بیست‌وهفتم با فیلم «بستچی سه بار زنگ نمی‌زند» ساخته حسن فتحی بود. در بیست‌وهشمین جشنواره فیلم فجر، شاهد اکران فیلم «شکارچی شنبه» به کارگردانی پرویز شیخ‌طادی درباره شکل‌گیری رژیم صهیونیستی بودیم که فیلم پس از کش‌وقوس‌های فراوان سرانجام در جشنواره اکران شد. او در دوره سی‌وسم و بازم در فیلمی از مسعود جعفری جوزانی شرکت کرد که درونمایه‌ای طنز با موضوع انتخابات در یک روستا را داشت، «ایران برگ» اگرچه در جشنواره مورد توجه زیادی قرار نگرفت اما در گیشه موفق بود. آخرین حضور به یادماندنی نصیریان در جشنواره فیلم فجر، با فیلمی از مجید مجیدی به نام «خورشید» بود که در جشنواره سی‌وهفتم حاضر بود. نصیریان در این فیلم نقش یک پیرمرد را داشت که یک باند قاچاق را مدیریت می‌کند. امسال نصیریان با سابقه‌ترین بازیگری است که در جشنواره حضور دارد و باید دید که این بار موفق خواهد شد موفقیت خود را در کسب سیمرغ بلورین بگانه‌ای که دریافت کرده، تکرار کند و آزشیو افتخارات خود را کامل‌تر و کارنامه‌اش را سنگین‌تر از این کند یا نه.

